

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

קמב.

עין משפט נר מצוה

ל"ב א מ"י פ"ג מהל' שחיטה הל' יט סמג עשין סה (טו"ש) י"ד סי' (ל"ג):
ב ג (מ"י) פ"ח מהלכות משויה הלכה א ופ"ט הלכה א:

תורה אור השלם

1. שלח תשלח את האם ואת הבנים תחך לך למען ייטב לך והארכת ימיו: דברים כב ז
2. כבד את אביו ואת אמך כאשר צוך ה' אלהיך למען ייטב לך על הדרך אשר ה' אלהיך מצוה לך: דברים ה טו
3. למען תפוש את בית ישראל בלבם אשר נורו מעלי בגלוליהם כלם: יחזקאל יד ה
4. ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול ודגני ויאמר ה' עגלת בקר תקח בידך ואמר לזבח לך באתי: שמואל א טו ב

הנהגות הב"ח

(א) גמ' זיל טריף כ"ל ואלו ו' נמשק: (ב) שם יאריסין ימין לעולם:

שכרה שעמידין המתים להחיות: לעולם שכולו טוב. שאין בו לא הזק ולא יסורין אלא טובה. ובשילהי פרק קמא דקדושין (דף לט:): אמרינן דרבי יעקב עוצלם חזא בחדא שאמר לו אביו עלה לזכרה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ונטל את הבנים וקיים כבוד אב ואם ושלוה הקן ובחזרתו נפל ומת היכן טובתו של זה והיכן אריכות ימיו אלא הו' אומר למען ייטב לך לעולם שכולו טוב ולמען יאריסין ימין לעולם שכולו ארוך:

הדרן עלך שלוח הקן וסליקא לה מסכת חולין

מצות חמורות שבתורה: גמ' תניא דבי ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכבוד אב ואם כתיב למען יאריסין ימין לעולם שכולו טוב ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים הרי שאמר לו אביו עלה לזכרה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח את הבנים ובחזרתו נפל ומת היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה אלא למען יאריסין ימין לעולם שכולו טוב ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב ודלמא לא הו' הכי ר' יעקב מעשה חזא ודלמא מהרהר בעבירה הו' מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודה זרה הו' דכתיב למען תפוש את בית ישראל בלבם ויאמר רב אחא בר יעקב זו מחשבת עבודה זרה הכי קאמר אם איתא דאיכא שכר מצות בהאי עלמא תהני ליה ותנן עליה דלא ליתי לידי הרהור וליתוסק אלא שכר מצות בהאי עלמא ליכא והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן נזוקים בחזרתם שאני והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן נזוקים לא בהליכתן ולא בחזרתן סולם רעוע הו' ומקום דקבוע הזקא שאני דכתיב ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגני אמר רב יוסף אלמלא דרשיה אחר להאי קרא כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא מאי חזא איכא דאמרי כי האי מעשה חזא ואיכא דאמרי לישנא דרבי חוצפית המתורגמן חזא דהו' מוטלת באשפה אמר פה שהפיק מרגליות ילחוך עפר והוא לא ידע למען ייטב לך בעולם שכולו טוב ולמען יאריסין ימין לעולם שכולו ארוך:

הדרן עלך שילוח הקן וסליקא לה מסכת חולין

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

*הדרן עלך מסכת חולין והדרך עלן. דעתן עלך מסכת חולין ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת חולין ולא תתנשי מינך לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אמונתנו בעולם הזה ויהא עמנו לעולם הבא. **חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל. ונהיה בלנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל בלנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאובי תחכמני מצותיך פי לעולם היא לי: יהי לבני תמים בחקך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חיייתי: ברוך אתה יי למדני חקך: אמן אמן אמן סלה ועד:

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות. שאנו משבימים והם משבימים. אנו משבימים לדברי תורה והם משבימים לדברים בטלים. אנו עמלים והם עמלים. אנו מקבלים שכר והם עמלים ואינן מקבלים שכר. אנו רצים והם רצים. אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך:

יהי רצון מלפניך יי אלהי בשם שעזרתני לסים מסכת חולין בן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם וללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם. ותתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיתך. כי בי ירבו ימיי ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא, ולאחיא מתיא, ולאסקא לחיי עלמא, ולמבנא קרתא דירושלם, ולשכלל היכליה בגוה, ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא, ולאבתא פולחנא דשמיא לאתריה, וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה, ויצמח פרקנה ויקרב משיחא. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא. יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא בריך הוא. לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירין בעלמא, ואמרו אמן: על ישראל ועל רבנן, ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון, ועל כל מאן דעסקין באורייתא, די באתרא (קדישא) הדין ודי בכל אתר ואתר, יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני ריחי ופרקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל, ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמינו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

(* פי' הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג, **) בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף ישי"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.